

Dodawanie ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach

Materiał składa się z sekcji: "Dodawanie ułamków", "Dodawanie liczb mieszanych".

Materiał zawiera ilustracje (fotografie, obrazy, rysunki), film, ćwiczenia.

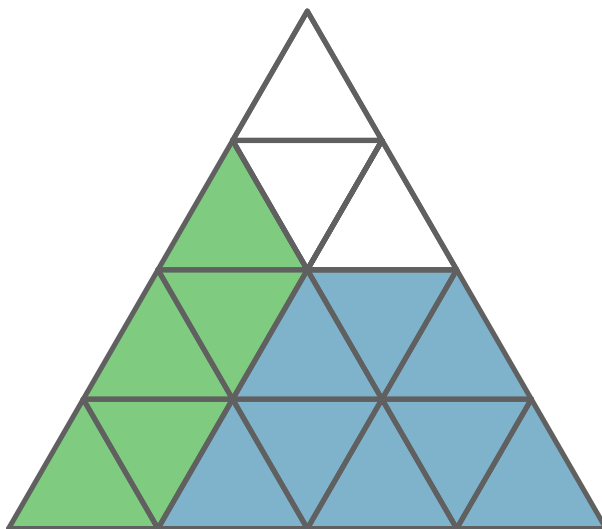
Film - dodawanie liczb mieszanych (kawałków pizz).

Przykłady i ćwiczenia- dodawanie ułamków o jednakowych mianownikach: obliczanie jaka część figury jest zamalowana, dodawanie zamalowanych części figur, zapisywanie dodawania przedstawionego na rysunku, wynik przedstawiany w postaci ułamka nieskracalnego lub liczby mieszanej, dodawanie liczb mieszanych.

Dodawanie ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach

Spójrzmy na rysunek i obliczmy, jaka część figury została zamalowana.

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Kolorem niebieskim zamalowano $\frac{8}{16}$ trójkąta, a kolorem zielonym $\frac{5}{16}$ trójkąta.

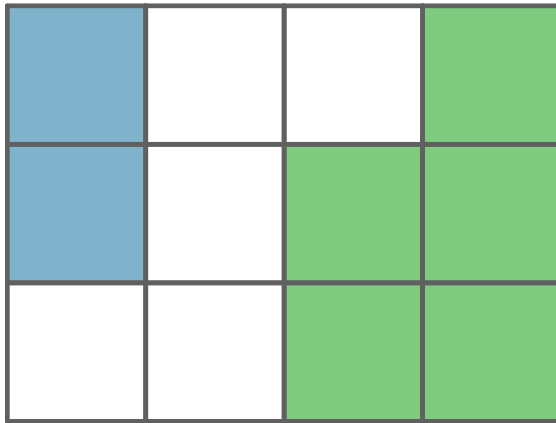
Łącznie zamalowano więc $\frac{8}{16} + \frac{5}{16} = \frac{13}{16}$ tej figury.

Ćwiczenie 1

Oblicz i zapisz, jaka część figury została zamalowana.

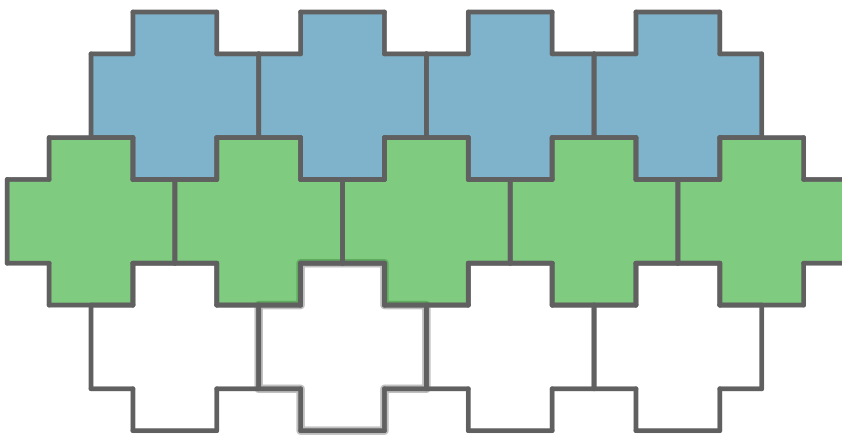
1.

$$\frac{2}{12} + \frac{5}{12} = -$$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

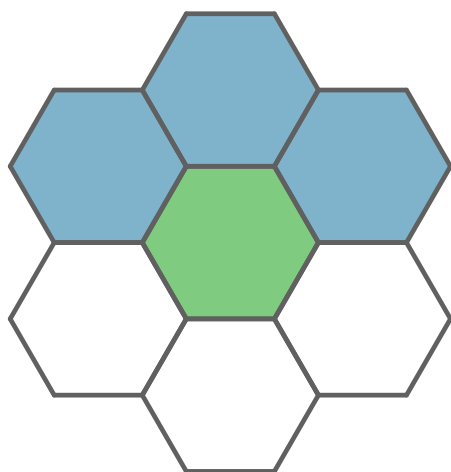
2.

$$\frac{4}{13} + \frac{5}{13} = -$$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

3.

$$\frac{3}{7} + \frac{1}{7} = -$$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

- Zamalowana część pierwszej figury stanowi całej figury.
- Zamalowana część drugiej figury stanowi całej figury.
- Zamalowana część trzeciej figury stanowi całej figury.

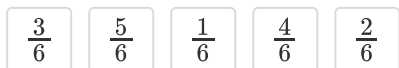
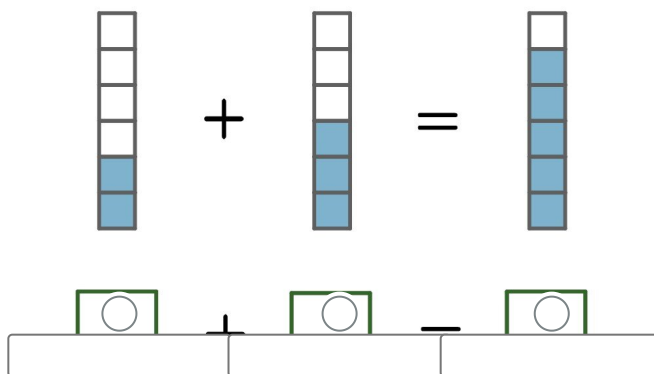
Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 2

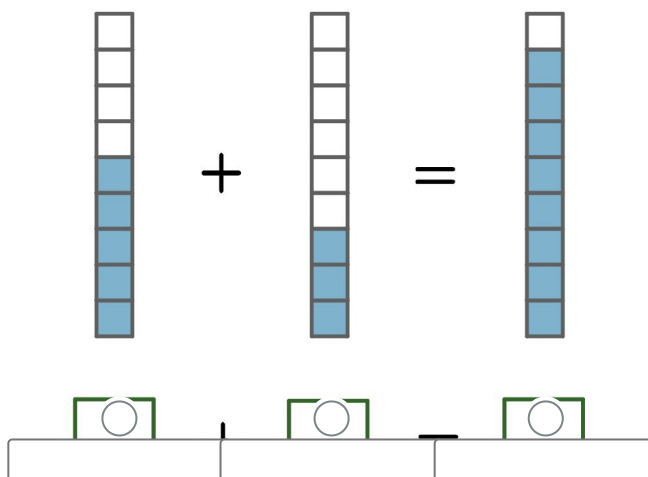
Zastanów się jakie dodawanie zilustrowane jest rysunkiem, a następnie przeciągnij odpowiednie ułamki w puste pola na grafikach.

1.

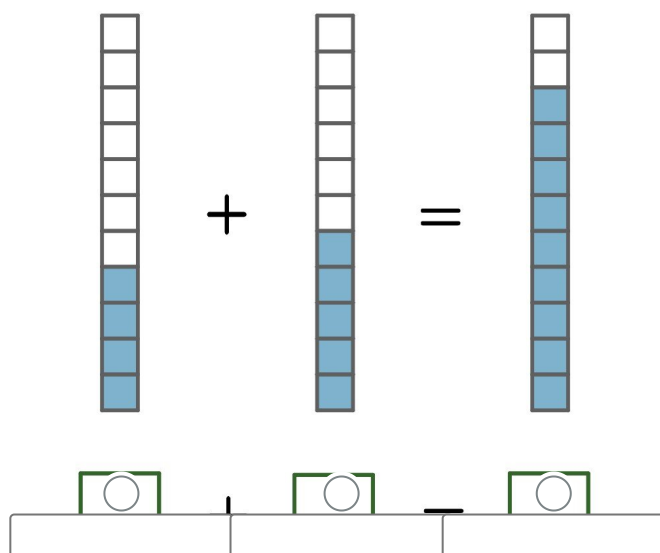
Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

2.

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

3.

- $\frac{9}{11}$
  $\frac{1}{11}$
  $\frac{5}{11}$
  $\frac{4}{11}$
  $\frac{8}{11}$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ważne!

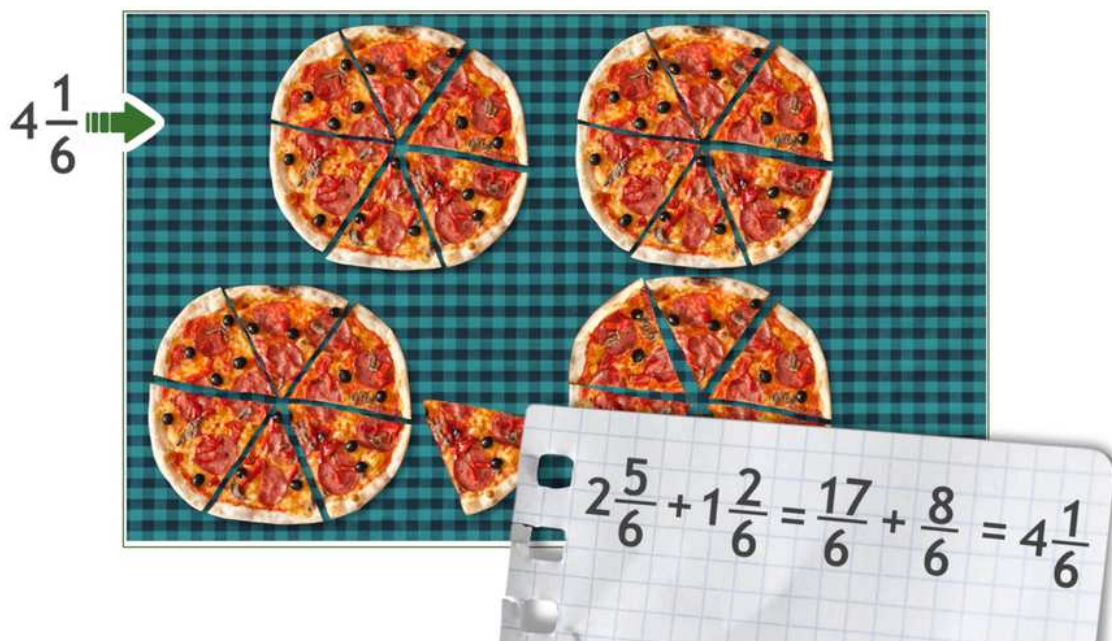
Aby dodać ułamki o jednakowych mianownikach, należy dodać ich liczniki, a mianownik pozostawić bez zmiany.

$$\frac{3}{8} + \frac{2}{8} = \frac{3 + 2}{8} = \frac{5}{8}.$$

Przeważnie dodawanie liczników wykonujemy w pamięci.

$$\frac{3}{8} + \frac{2}{8} = \frac{5}{8}.$$

Dodawanie ułamków

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RLI4sWcDN8fu5>

Dodawanie ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach_atrapa_animacja_315

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Animacja pokazuje w jaki sposób możemy dodawać ułamki o jednakowych mianownikach.

Ćwiczenie 3

Wykonaj dodawanie ułamków. Kliknij w lukę, aby rozwinąć listę, a następnie wybierz prawidłowe liczby.

- $\frac{3}{8} + \frac{2}{8} =$
- $\frac{1}{4} + \frac{2}{4} =$
- $\frac{5}{10} + \frac{2}{10} =$
- $\frac{9}{14} + \frac{4}{14} =$
- $\frac{11}{17} + \frac{4}{17} =$
- $\frac{15}{28} + \frac{12}{28} =$
- $\frac{24}{50} + \frac{19}{50} =$
- $\frac{25}{100} + \frac{34}{100} =$

- $\frac{15}{17}$ $\frac{59}{100}$ $\frac{28}{29}$ $\frac{14}{15}$ $\frac{13}{14}$ $\frac{7}{9}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{5}{7}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{27}{28}$ $\frac{7}{10}$ $\frac{3}{5}$ $\frac{69}{100}$ $\frac{43}{50}$
- $\frac{44}{50}$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ważne!

Jeżeli wynik dodawania jest ułamkiem, który można skrócić, warto to zrobić.

Na przykład:

$$\frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}.$$

Ćwiczenie 4

Oblicz, a następnie podaj wynik w postaci ułamka nieskracalnego. Kliknij w lukę, aby rozwinąć listę, a następnie wybierz prawidłową liczbę.

- $\frac{3}{8} + \frac{1}{8} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{2}{9} + \frac{4}{9} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{5}{12} + \frac{4}{12} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{8}{15} + \frac{4}{15} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{11}{24} + \frac{4}{24} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{3}{18} + \frac{9}{18} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{17}{36} + \frac{7}{36} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{21}{40} + \frac{9}{40} = \boxed{} = \boxed{}$

- $\frac{12}{15}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{24}{36}$ $\frac{6}{9}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{8}$ $\frac{4}{5}$ $\frac{30}{40}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{9}{12}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{12}{18}$ $\frac{15}{24}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{2}{3}$
- $\frac{2}{3}$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ważne!

Jeżeli wynik dodawania jest ułamkiem niewłaściwym, można go zapisać w postaci liczby mieszanej. Warto także skrócić część ułamkową liczby mieszanej.

Na przykład:

$$\frac{7}{8} + \frac{5}{8} = \frac{12}{8} = 1\frac{4}{8} = 1\frac{1}{2}.$$

Ćwiczenie 5

Dodaj ułamki. Wynik wstaw najpierw w postaci ułamka, a następnie w postaci liczby mieszanej. Następnie skróć część ułamkową liczby mieszanej. Kliknij w lukę, aby rozwinąć listę, a następnie wybierz prawidłową liczbę.

- $\frac{5}{6} + \frac{4}{6} = \boxed{} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{7}{9} + \frac{8}{9} = \boxed{} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{11}{12} + \frac{10}{12} = \boxed{} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{9}{15} + \frac{11}{15} = \boxed{} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{3}{4} + \frac{2}{4} + \frac{1}{4} = \boxed{} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{5}{8} + \frac{7}{8} + \frac{6}{8} = \boxed{} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{8}{9} + \frac{8}{9} + \frac{8}{9} = \boxed{} = \boxed{} = \boxed{}$
- $\frac{7}{10} + \frac{5}{10} + \frac{8}{10} = \boxed{} = \boxed{}$

- $2\frac{1}{4}$ $1\frac{6}{9}$ $\frac{9}{6}$ $2\frac{6}{9}$ $\frac{20}{10}$ $1\frac{1}{2}$ $\frac{6}{4}$ $1\frac{2}{3}$ $\frac{20}{15}$ $1\frac{1}{2}$ 2 $1\frac{3}{4}$ $1\frac{3}{6}$ $1\frac{5}{15}$
- $2\frac{2}{8}$ $2\frac{2}{3}$ $1\frac{2}{4}$ $\frac{15}{9}$ $1\frac{1}{3}$ $\frac{24}{9}$ $\frac{21}{12}$ $1\frac{9}{12}$ $\frac{18}{8}$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Dodawanie liczb mieszanych

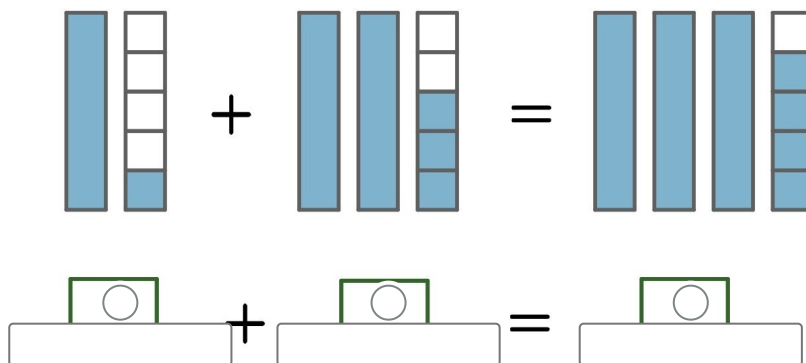
Spróbuj odkryć zasadę dodawania liczb mieszanych, rozwiązując poniższe zadanie.

Ćwiczenie 6

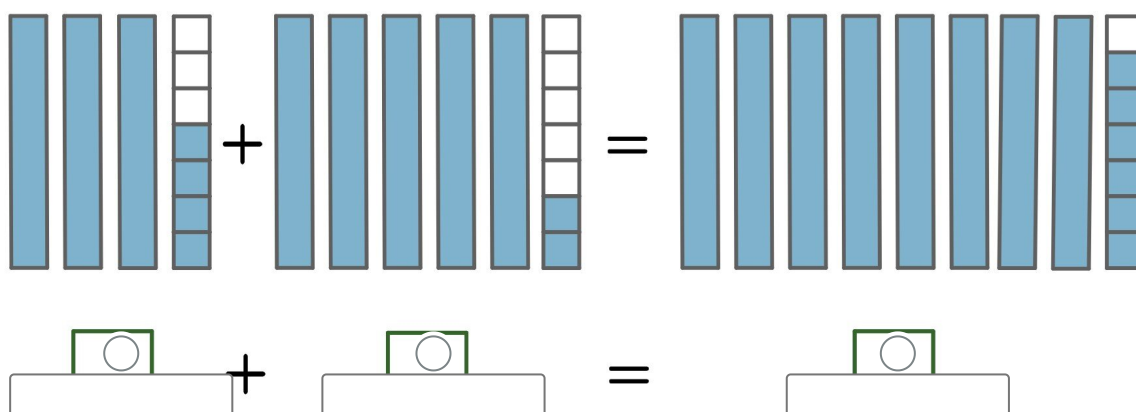
Zastanów się jakie dodawanie zilustrowane jest rysunkiem, a następnie przeciągnij odpowiednie liczby mieszane w puste pola na grafikach.

1.

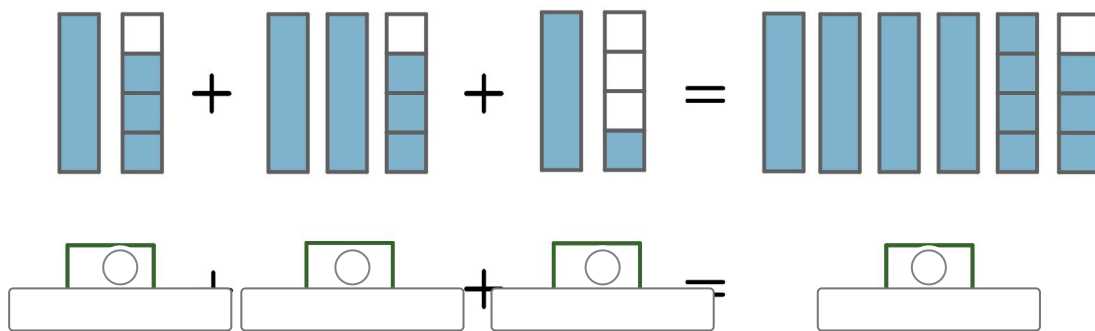
Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

2.

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

3.

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ważne!

- Aby dodać liczby mieszane, należy dodać najpierw części całkowite, a następnie części ułamkowe.

$$2 \frac{3}{6} + 1 \frac{2}{6} = 3 \frac{5}{6}.$$

- Jeśli suma części ułamkowych jest ułamkiem niewłaściwym, wyłączamy z niego całości.

$$6 \frac{5}{8} + 2 \frac{4}{8} = 8 \frac{9}{8} = 9 \frac{1}{8}$$

$$\frac{9}{8} = 1 \frac{1}{8}$$

więc

$$1 \frac{1}{8} + 8 = 9 \frac{1}{8}.$$

Ćwiczenie 7

Oblicz. Liczbę mieszaną zapisz w takiej postaci, w której wszystkie całości są wyłączone, a ułamek jest nieskracalny. Kliknij w lukę, aby rozwinąć listę, a następnie wybierz prawidłowy wynik.

$$\bullet 1\frac{3}{7} + 3\frac{1}{7} = \boxed{}$$

$$\bullet 3\frac{1}{4} + 5\frac{2}{4} = \boxed{}$$

$$\bullet 2\frac{2}{9} + 5\frac{4}{9} = \boxed{}$$

$$\bullet 4\frac{3}{8} + \frac{3}{8} = \boxed{}$$

$$\bullet 2\frac{2}{5} + \frac{3}{5} = \boxed{}$$

$$\bullet 1\frac{5}{6} + 3\frac{2}{6} = \boxed{}$$

$$\bullet 3\frac{2}{3} + 8\frac{2}{3} = \boxed{}$$

$$\bullet 3\frac{1}{2} + 5\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = \boxed{}$$

$$\bullet \frac{9}{10} + \frac{7}{10} = \boxed{}$$

$$\bullet \frac{11}{12} + 1\frac{15}{12} = \boxed{}$$

$$\bullet 4\frac{8}{15} + 3\frac{13}{15} = \boxed{}$$

$3\frac{1}{6}$ $4\frac{4}{7}$ $9\frac{1}{2}$ $4\frac{1}{4}$ $5\frac{4}{7}$ 4 $8\frac{2}{5}$ $8\frac{3}{4}$ $7\frac{1}{3}$ $3\frac{1}{4}$ $8\frac{4}{5}$ $8\frac{2}{3}$ $1\frac{3}{5}$

$4\frac{3}{4}$ $7\frac{2}{3}$ $9\frac{1}{4}$ $5\frac{1}{6}$ 3 $12\frac{1}{3}$ $5\frac{5}{6}$ $11\frac{1}{3}$ $1\frac{2}{5}$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 8

Do sumy liczb $3\frac{7}{12}$ i $2\frac{8}{12}$ dodaj sumę liczb $1\frac{5}{12}$ i $6\frac{10}{12}$. Kliknij w lukę, aby rozwinąć listę, a następnie wybierz prawidłową liczbę.

Otrzymana liczba to $\boxed{}$.

$14\frac{2}{5}$ $14\frac{1}{3}$ $14\frac{1}{2}$ $13\frac{1}{2}$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 9

Oblicz sumę czterech liczb, z których pierwsza jest równa $2\frac{5}{8}$ i jest o $1\frac{7}{8}$ mniejsza od drugiej. Trzecia liczba jest większa od drugiej o $2\frac{3}{8}$, ale mniejsza od czwartej o $\frac{4}{8}$. Kliknij w lukę, aby rozwinąć listę, a następnie wybierz prawidłową liczbę.

Suma liczb wynosi

$21\frac{1}{8}$

$21\frac{3}{7}$

$21\frac{3}{8}$

$22\frac{3}{8}$

Źródło: Zespół autorski Politechniki Łódzkiej, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 10

Zastanów się, jakimi liczbami można uzupełnić liczniki ułamków w podanych przykładach. Ile wynosi ich suma? Na ile sposobów można uzupełnić brakujące liczniki?

$$1. \frac{\dots}{8} + \frac{\dots}{8} = 1\frac{1}{4}$$

$$2. \frac{\dots}{8} + \frac{\dots}{8} = 1\frac{3}{4}$$

$$3. \frac{\dots}{8} + \frac{\dots}{8} = \frac{1}{2}$$

$$4. \frac{\dots}{6} + \frac{\dots}{6} = 2\frac{1}{3}$$

$$5. \frac{\dots}{12} + 1\frac{\dots}{12} = 2\frac{2}{3}$$

$$6. 6\frac{\dots}{9} + 3\frac{\dots}{9} = 10\frac{2}{3}$$

Uzupełnij luki, wpisując prawidłowe liczby.

- Suma liczników w działaniu $\frac{\dots}{8} + \frac{\dots}{8} = 1\frac{1}{4}$ jest równa . Liczniki w tym działaniu można uzupełnić na sposobów.
- Suma liczników w działaniu $\frac{\dots}{8} + \frac{\dots}{8} = 1\frac{3}{4}$ jest równa . Liczniki w tym działaniu można uzupełnić na sposobów.
- Suma liczników w działaniu $\frac{\dots}{8} + \frac{\dots}{8} = \frac{1}{2}$ jest równa . Liczniki w tym działaniu można uzupełnić na sposoby.
- Suma liczników w działaniu $\frac{\dots}{6} + \frac{\dots}{6} = 2\frac{1}{3}$ jest równa . Liczniki w tym działaniu można uzupełnić na sposobów.
- Suma liczników w działaniu $\frac{\dots}{12} + 1\frac{\dots}{12} = 2\frac{2}{3}$ jest równa . Liczniki w tym działaniu można uzupełnić na sposobów.
- Suma liczników w działaniu $6\frac{\dots}{9} + 3\frac{\dots}{9} = 10\frac{2}{3}$ jest równa . Liczniki w tym działaniu można uzupełnić na sposobów.